

Aziatische hoornaar

Vespa velutina

Laatste update: 18-08-2025

De Aziatische hoornaar is een grotendeels zwarte wesp. Hij heeft een oranje gezicht en op zijn lijf een smalle, gele band vooraan en een brede, oranje band achteraan. De koningin is maximaal 3 cm groot, de werksters zijn tussen de 17 en 24 mm groot. De Aziatische hoornaar lijkt op de Europese hoornaar (*Vespa crabro*), maar is iets kleiner.

Meer informatie:

- [Herkennen en opsporen nesten Aziatische hoornaar](#)
- [EIS-site over Aziatische hoornaar](#)

Foto: Père Igor

Bron: [Wikimedia Commons BY-SA 3.0](#)

1. Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2025

De Aziatische hoornaar heeft zich gevestigd in Nederland, België, Duitsland, Luxemburg, Frankrijk, Spanje en Italië en wordt in steeds meer landen waargenomen. De verwachting is dat deze wesp zich kan vestigen in een groot deel van Europa.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

De Aziatische hoornaar eet honingbijen, andere vliesvleugeligen (alle bijen, mieren en hommels) en ook vliegen, vlinders en rupsen. Hierdoor neemt het aantal insecten af dat zorgt voor de bevruchting van planten. Het is nog onduidelijk hoe groot het effect hiervan is. Als de Aziatische hoornaar zich vestigt zijn populatieafnames van wilde bijen, inclusief hommels te verwachten. In natuurgebieden heeft de afname van bestuivers potentieel een negatief effect op de bestuiving van planten, en dus ook op de groei van beschermde plantensoorten.

Effect op ecosystemendiensten

Er zijn geen effecten op ecosystemendiensten bekend.

Overige effecten

Voor de mens is een steek van de Aziatische hoornaar vergelijkbaar met die van een gewone wesp, pijnlijk maar niet levensbedreigend (tenzij iemand allergisch is). Steken op gevoelige plekken en veel steken tegelijk kunnen wel gevaarlijk zijn.

Er kan economische schade ontstaan door schade aan bijenvolken vanwege bijensterfte en afnemende honingproductie.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van deze soort op de [Unielijst](#) van [EU-verordening 1143/2014](#).

2. Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken 2025

In september 2017 is voor het eerst een nest waargenomen, in Zeeland. In de jaren daarna heeft de soort zich ondanks intensieve bestrijding langzaam over het hele land verspreid. Inmiddels wordt de Aziatische hoornaar beschouwd als gevestigd en wijdverspreid, en zijn de aantallen zo groot dat niet elk nest meer kan worden bestreden.

Effecten

Zie onder '1. Aanwezigheid en effect in Europa'.

3. Wet- en regelgeving

De Aziatische hoornaar staat sinds augustus 2016 op de Unielijst van invasieve exoten ([EU-verordening 1143/2014](#)). Een soort die op de EU-lijst staat mag onder andere niet meer worden verhandeld en gehouden. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

4. Wat te doen?

Indien u een Aziatische hoornaar of nest van de Aziatische hoornaar waarneemt, raadpleeg dan bovengenoemd herkennings- en informatiemateriaal. Voor het opsporen van een nest is een [handleiding](#) gemaakt. Er zijn veel soorten die lijken op de Aziatische hoornaar, zoals de Europese hoornaar of de hoornaarzwefvlieg (*Volucella zonaria*). Zekere meldingen van een Aziatische hoornaar of een nest kunnen worden doorgegeven via [waarneming.nl](#).

Aziatische hoornaars zijn niet agressief en zullen alleen steken als het voortbestaan van henzelf of hun nest bedreigd wordt. Verwijder zomernesten daarom niet zelf. Bij de bestrijding van nesten is het van belang om beschermende kleding te dragen.

Informatie over mogelijke bestrijdingsmaatregelen staat in [dit rapport voor de Europese Commissie](#).

Provincies zijn verantwoordelijk voor het nemen van eliminatie- en beheersmaatregelen ter uitvoering van de EU-exotenverordening. Dit kunnen zij doen samen met water- en terreinbeheerders en anderen.

5. Meer informatie

Oorsprongsgebied

De Aziatische hoornaar in Europa is de ondersoort *Vespa velutina nigrithorax*. Deze komt oorspronkelijk uit enkele gematigde streken van Azië: Kashmir (India), Bhutan en China. De Aziatische hoornaar is inheems in onder andere Bangladesh, Bhutan, China, India, Indonesië, Korea, Laos, Maleisië, Thailand en Vietnam.

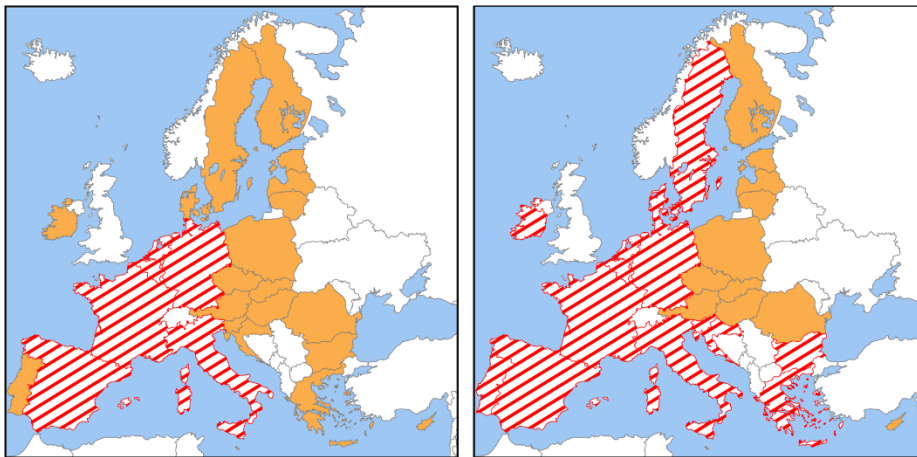
Habitat

De Aziatische hoornaar kan in allerlei biotopen voorkomen. Vereisten zijn: bomen om in te nestelen en de aanwezigheid van veel, wat grotere insecten. In Frankrijk en Spanje komt de Aziatische hoornaar voor in zowel stedelijke en agrarische gebieden als in bosgebieden.

Introductieroute Europa

Introductie in Europese landen vindt plaats door natuurlijke verspreiding vanuit gevestigde populaties in een buurland. Ook via de import van hout(producten) waarin een bevruchte koningin aanwezig is kan de soort in Europa komen. Een Aziatische hoornaar in winterslaap kan minstens vier maanden overleven. Dit is lang genoeg om via een importroute in Europa te komen. Hout dat al behandeld wordt om boomziektes te bestrijden, vormt geen risico omdat de behandelmethode ook de Aziatische hoornaar doden. Andere mogelijke introductieroutes zijn: import van goederen, fruit, snijbloemen en planten met grond.

Aanwezigheid in de EU

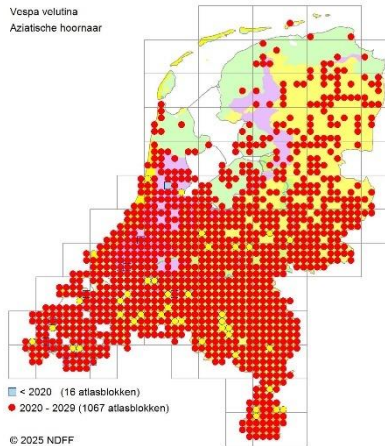
Links: Gevestigd in de EU 2025 (rood gearceerde landen). Bron: [Europese risicobeoordeling](#) & m.m. H. Groenewoud. Rechts: mogelijke vestiging in de EU bij het huidige klimaat (rood gearceerde landen). Bron: [Europese risicobeoordeling](#). In oranje zijn de overige EU-lidstaten aangegeven.

Introductieroute Nederland

De soort is in Nederland gearriveerd door natuurlijke verspreiding vanuit de populaties in België.

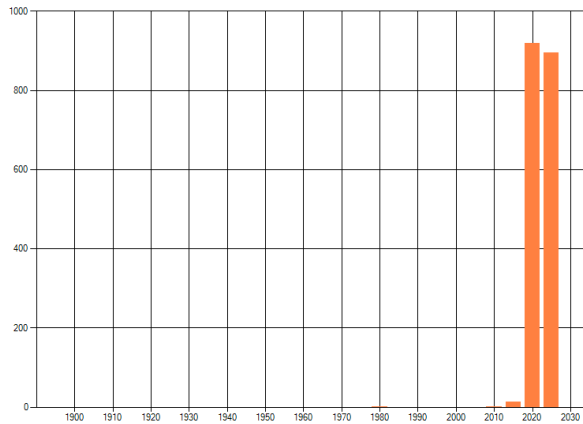
Aanwezigheid in Nederland

De eerste waarneming in Nederland was in 2017 in Dreischor (Zeeland). Het nest is vernietigd. In 2018 zijn in de gemeente Sluis (Zeeland) en in Spijkenisse (Zuid-Holland) nesten gevonden en vernietigd. In 2019 zijn twee nesten aangetroffen en vernietigd, een voorjaarsnest in Raamsdonk (Noord-Brabant) en een nest in Vlaardingen (Zuid-Holland). In 2020 zijn er tenminste 17 nesten aanwezig geweest, waarvan de meeste zijn gevonden en vernietigd. In 6 gevallen is, ondanks alle inspanningen, het zomernest niet gevonden. Vanaf 2020 is het aantal waarnemingen van Aziatische hoornaars en nesten sterk gestegen.

Verspreiding Aziatische hoornaar in Nederland.

Bron: verspreidingsatlas.nl

Het aantal atlasblokken (5x5 km) waarin de soort is gemeld binnen een periode van vijf jaar. Het opgegeven jaartal is het eerste jaar van de vijfjaarsperiode. Het aantal is niet gecorrigeerd voor waarnemersinspanning.

Bron: verspreidingsatlas.nl

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

De Aziatische hoornaar heeft zich in korte tijd gevestigd in meerdere Europese landen. De populaties stammen waarschijnlijk af van één koningin die in 2004 is meegereisd met geïmporteerde keramische bonsaipotten in Zuid-Frankrijk. Daarna heeft de Aziatische hoornaar zijn verspreidingsgebied snel uitgebreid. In Nederland wordt de soort als gevestigd beschouwd. Het klimaat van de meeste Europese landen is geschikt voor deze soort. De Aziatische hoornaar heeft een groot aanpassingsvermogen. En een enkele bevruchte koningin is in staat een nieuwe kolonie te vormen.

6. Risicobeoordeling

[Europese risicobeoordeling](#)

7. Bronnen

- CABI 2019. [Vespa velutina](#). In: Invasive Species Compendium. Wallingford, UK: CAB International. Bezocht op 14-08-2025.
- Liou S, Manino A. & M. Porporato, 2019. [Information on measures and related costs in relation to species included on the Union list – Vespa velutina nigrithorax](#).
- Marris G, Brown M. & A.G. Cuthbertson, 2011. [GB Non-native organism Risk Assessment for Vespa velutina nigrithorax](#).
- Nederlands soortenregister. [Aziatische hoornaar](#). Bezocht op 14-08-2025.
- [Vespavelutina.eu](#). Bezocht op 1-7-2021.
- [Verspreidingsatlas.nl](#). Bezocht op 13-08-2025.